

Styl APA

Wyróżnia się dwa rodzaje przypisów ze względu na ich funkcje. Są to: **przypisy uzupełniające podstawowe informacje zawarte w tekście głównym oraz przypisy informujące o prawach autorskich**. Należy do niezbędnego minimum ograniczyć stosowanie przypisów uzupełniających (dolnych). Tworzenie odsyłaczy do dzieł cytowanych w publikacji – w programie APA zaleca się podanie nazwiska autora oraz rok publikacji, a jeśli nazwisko i rok nie pojawiają się w tekście, należy zapisać je w nawiasach okrągłych oddzielając przecinkiem.

(Nazwisko, 2012, s. 33–34)

Dalsze cytowania (w tym cytowania pracy kilku autorów, a także autorów korporatywnych) przedstawiono w poniższej tabeli:

Liczba i typ autorów pracy	Pierwszy odsyłacz w tekście	Kolejne odsyłacze w tekście	Pierwszy odsyłacz w tekście w nawiasie	Kolejne odsyłacze w tekście w nawiasie
Praca jednego autora	Nowak (2010)	Nowak (2010)	(Nowak, 2010)	(Nowak, 2010)
Praca dwóch autorów	Nowak, Kowalski (2002)	Nowak, Kowalski (2002)	(Nowak, Kowalski, 2002)	(Nowak, Kowalski, 2002)
Praca trzech autorów	Nowak, Kowalski, Iksińska (1998)	Nowak i in. (1998)	(Nowak, Kowalski, Iksińska, 1998)	(Nowak i in. 1998)
Praca czterech autorów	Nowak, Kowalski, Iksińska, Igrekowska (2009)	Nowak i in. (2009)	(Nowak, Kowalski, Iksińska, Igrekowska, 2009)	(Nowak i in., 2009)
Praca pięciu autorów	Nowak, Kowalski, Iksińska, Igrekowska, Wiśniewski (2000)	Nowak i in. (2009)	(Nowak, Kowalski, Iksińska, Igrekowska, Wiśniewski, 2000)	(Nowak i in., 2009)
Praca sześciu lub więcej autorów	Nowak i in. (2007)	Nowak i in. (2007)	(Nowak i in., 2007)	(Nowak i in., 2007)
Autor korporatywny (w formie powszechnie znanego skrótowca)	Narodowe Centrum Nauki (NCN, 2011)	NCN (2011)	(Narodowe Centrum Nauki [NCN], 2011)	(NCN, 2011)
Autor korporatywny (w formie	University of Rome (2003)	University of Rome (2003)	(University of Rome, 2003)	(University of Rome, 2003)

pełnej nazwy własnej)				
-----------------------	--	--	--	--

W przypadku odwoływania się do dwóch lub więcej prac w tym samym nawiasie należy uporządkować je alfabetycznie według nazwisk pierwszych autorów, czyli w taki sposób, jak pojawiają się w *Bibliografii*. Odsyłacze do kolejnych prac oddziela się średnikiem. Dwie lub więcej prac tego samego autora należy uporządkować rosnąco według roku publikacji. Prace znajdujące się w druku należy umieścić na końcu. Nazwisko autora należy podać tylko raz, a dla kolejnych prac – wpisać tylko datę.

Tekst tekst tekst tekst (Nowak, 2001, 2003) tekst tekst. Tekst tekst tekst (Nowak, 1992, 2002, w druku) tekst tekst. Tekst tekst tekst (Nowak, 1991; Kowalski, Wiśniewski, 1998) tekst tekst.

Jeśli kilka prac tego samego autora (lub autorów) zostało opublikowanych w tym samym roku, należy wstawić litery **a**, **b**, **c** itd. po roku publikacji (bez spacji między rokiem a literą). Należy powtarzać zapis roku dla każdej publikacji. Oznaczenia te powinny widnieć również w *Bibliografii*, przy czym poszczególne zapisy bibliograficzne należy uporządkować alfabetycznie według tytułu.

Tekst tekst tekst (Nowak, Kowalski, 2005a, 2005b, w druku; Wiśniewski, 2003a, 2003b).

Dodatkowa uwaga: można jednak oddzielić odsyłacz do głównej pracy od pozostałych odsyłaczy w nawiasach przez wpisanie skrótu **zob. też:** przed mniej ważnymi pracami, które powinny być uporządkowane alfabetycznie.

Tekst tekst tekst (Nowak, 2001; zob. też: Kowalski, 1999; Wiśniewski, 2007).

Cytowanie pośrednie (*secondary sources*). Cytowanie pośrednie polega na powoływaniu się na tekst, do którego autor nie miał bezpośredniego dostępu, a który zna jedynie z innej pracy. Należy unikać cytowania pośredniego. Stosuje się je wyłącznie wtedy, gdy oryginalna praca jest trudno dostępna lub niedostępna w znanym autorowi języku oraz wtedy, gdy jej nakład został wyczerpany. W *Bibliografii* powinno się znaleźć źródło wtórne (to, z którego autor korzystał), natomiast w tekście należy podać nazwę oryginalnej pracy i wpisać odsyłacz do wtórnego źródła poprzedzony przyimkiem **za:** z dwukropkiem. Jeśli więc autor chce wskazać jakąś konkretną publikację, do której nie miał bezpośredniego dostępu, a zna ją jedynie z innego źródła, powinien podać datę owej niedostępnej publikacji, a następnie odsyłacz do wtórnego źródła poprzedzony przyimkiem **za:** z dwukropkiem.

Allport (1966, za: Nowak, 2000) zaproponował inne ujęcie tego problemu.

Jeśli autor omawia czyjąś koncepcję, badania itd. opisane w pracach, do których nie miał bezpośredniego dostępu, a które zna ze źródeł wtórnych i nie chce wskazywać żadnej konkretnej niedostępnej publikacji poświęconej omawianej tematyce, powinien powołać się jedynie na źródło, z którego korzystał.

W swojej teorii Allport (Nowak, 2000) wyróżnił dwa aspekty tego zjawiska.

Cytowanie dzieł klasycznych. Przy cytowaniu bardzo starych prac, do których oryginalnego pierwszego wydania nie ma dostępu, należy podać rok tłumaczenia, z którego się korzysta, poprzedzając go skrótem **tłum.**, lub rok wydania, z którego się korzysta, dopisując przed nim skrót **wyd.** Jeśli znana jest data oryginalnej publikacji, należy wstawić ją w odsyłacz, a za nią wstawić datę wydania, z którego autor korzystał. Obie daty są przedzielone ukośnikiem

(Platon, tłum. 1980)
Watson (1890/1987)
(Arystoteles, wyd. 1988)

Zapis w *Bibliografii* nie jest wymagany dla dzieł klasycznych, takich jak prace starożytnych Greków, Rzymian czy dzieła religijne. W takiej sytuacji należy po prostu oznaczyć w pierwszym odsyłaczu w tekście wydanie, z którego się korzysta. Fragmenty klasycznych prac są jednakowo oznaczane we wszystkich wydaniach numeracją rozdziałów, wersetów itp. Do oznaczenia fragmentu pracy, z którego się korzysta, należy więc użyć tych oznaczeń zamiast numerów strony.

„Tekst cytatu tekst cytatu” (*Biblia Tysiąclecia*, Pnp 2,10–14) tekst tekst.

Odwoływanie się do informacji uzyskanej w komunikacji osobistej. Osobista informacja może obejmować prywatne listy, notatki, wiadomości elektroniczne, rozmowy osobiste, rozmowy telefoniczne itp. Nie należy włączać takich informacji jako pozycji do *Bibliografii*, ponieważ zwykle nie są ogólnie dostępne (jeśli są, należy je włączyć do *Bibliografii*). Podaje się je jedynie jako odsyłacze w tekście. Należy wtedy podać inicjały i nazwisko autora informacji oraz jak najdokładniejszą datę jej uzyskania.

A.B. Nowak (komunikacja osobista, 24 czerwca 2018)

Dosłowne przytaczanie tekstu (*direct quotations*)

W przypadku dosłownego przytaczania fragmentu tekstu należy w odsyłaczu w tekście podać nazwisko autora, rok publikacji źródła oraz numery stron lub paragrafu (jeśli strony nie są numerowane).

(Nazwisko, 2012, s. 33–34)

Jeśli cytat składa się z mniej niż 40 słów, należy go włączyć w tekst w cudzysłowie. Jeśli cytat pojawia się w środku zdania, należy go oznaczyć cudzysłowem. Bezpośrednio za cytatem powinien się znaleźć nawias z odsyłaczem bibliograficznym do źródła cytatu lub nawias z podaniem strony, jeśli źródło cytatu zostało podane przed jego wprowadzeniem.

Tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst Nazwisko (2005). tekst tekst „tekst cytowany tekst cytowany tekst cytowany” (s. 32) tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst tekst.

Jeśli cytat składa się z 40 lub więcej słów, należy go wydzielić z tekstu głównego (czyli wyróżnić w oddzielnym bloku tekstu, wciętym w stosunku do tekstu głównego) bez użycia cudzysłowu. Taki cytat powinien zaczynać się od nowej linii i być wcięty od lewego marginesu w stosunku do reszty tekstu. Wcięcie całego cytatu powinno być takiej samej wielkości jak wcięcie początku akapitu zwykłego tekstu. Jeśli wewnątrz cytatu znajdują się akapity, należy również oznaczyć je wcięciem (wielkości połowy wcięcia stosowanego w

Bibliografia

Przygotowanie opisu bibliograficznego w programie APA wygląda następująco:

Nowak, A. (2010). *Tytuł książki*. Miejsce wydania: Wydawnictwo.

Prace zapisujemy przy zachowaniu kolejności alfabetycznej cytowanych dzieł, przy czym decyduje pierwsza litera nazwiska autora. Format bibliografii:

Poniżej znajdują się schematy zapisów bibliograficznych podstawowych źródeł (artykułów i książek).

Artykuł w czasopiśmie, w którym każdy kolejny numer/zeszyt (*issue*) w ramach jednego rocznika ma osobną numerację stron (w każdym zeszycie pierwsza strona opatrzona jest numerem 1)

Nazwisko, X., Nazwisko2, X. Y., Nazwisko3, Z. (rok). Tytuł artykułu. *Tytuł Czasopisma, nr rocznika (nr zeszytu)*, strona początku–strona końca.

Nowak, J., Kowalski A.B., Zawadzki G. (2001). Modelowanie. *Praca i Technika, 12 (3)*, 120–125.

Artykuł w czasopiśmie, w którym kolejne numery/zeszyty (*issues*) w ramach jednego rocznika nie mają osobnej numeracji stron (pierwsza strona w kolejnym zeszycie opatrzona jest numerem kolejnym, po ostatniej stronie w zeszycie poprzednim)

Nazwisko, X., Nazwisko2, X.Y., Nazwisko3, Z. (rok). Tytuł artykułu. *Tytuł Czasopisma, nr rocznika*, strona początku–strona końca.

Nowak, J., Kowalski A.B., Zawadzki G. (2001). Modelowanie, *Praca i Technika, 12*, 54–56.

Jeśli artykuł ma numer DOI (*Digital Object Identifier*), należy podać go na końcu zapisu bibliograficznego

Nazwisko, X., Nazwisko2, X.Y. (rok). Tytuł artykułu. *Tytuł Czasopisma, nr rocznika*, strona początku–strona końca. DOI: xxxxx.

Nowak, J., Kowalski A.B., Zawadzki G. (2001). Modelowanie, *Praca i Technika, 12*, 54–56. DOI: 10.1016/jhkj.2008.11.011.

Książka

Nazwisko, X., Nazwisko, X.Y. (rok). *Tytuł książki*. Miejsce wydania: Wydawnictwo.

Książka napisana pod redakcją:

Nazwisko, X. (red.). (rok). *Tytuł książki*. Miejsce wydania: Wydawnictwo.

Rozdział w pracy zbiorowej:

Nazwisko, X. (rok). Tytuł rozdziału. W: Y. Nazwisko, B. Nazwisko (red.), *Tytuł książki* (s. strona początku–strona końca). Miejsce wydania: Wydawnictwo.

Jeśli dany tekst znajduje się na stronie internetowej i nie jest artykułem w czasopiśmie, książką ani rozdziałem w książce, należy podać autora, datę publikacji (jeśli jest znana), tytuł, a następnie zamieścić informacje o stronie, skąd został pobrany tekst **Pobrane z: adres strony internetowej**.

Nazwisko, X. (rok). *Tytuł tekstu*. Pobrane z: adres strony internetowej.

Szczegółowe zasady przygotowania tekstu przez autora

1. Przygotowanie tekstu

Tekst powinien być przygotowany w programie **Microsoft Office Word**, zgodnie z następującymi wytycznymi:

- czcionka tekstu głównego: Times New Roman, 12 pkt
- marginesy: po 2,5 cm na górze, na dole oraz po lewej i prawej stronie kartki (domyślne ustawienia programu Microsoft Office Word)
- wyrównanie tekstu: wyjustowane z wyjątkiem niektórych cytatów, tytułów i nagłówków, elementów tabeli i grafiki
- interlinia 1,5 (dotyczy to również opisów tabel i rysunków oraz przypisów)
- akapity wcięte
- ponumerowane strony
- wyłączona opcja dzielenia wyrazów
- tabele i wykresy (edytowalne) wraz z tytułami umieszczone we właściwym miejscu w tekście + pliki źródłowe, jeżeli były one wykonane w programach Exel, Statistica, Corel Draw, Power Point itp.

2. Grafika

Elementy graficzne (np. zdjęcia, rysunki itp.) powinny być przygotowane w jak najlepszej jakości i zapisane w jednym z następujących formatów *.jpg, *.png lub *.pdf. Każdy element graficzny należy dodatkowo przesłać w osobnym pliku źródłowym.

3. Uzyskanie zgody właścicieli materiałów wykorzystanych w pracy jest obowiązkiem autora.